

Súd: Okresný súd Žilina  
Spisová značka: 4Csp/34/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202825  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Perďochová  
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5119202825.6

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Perďochovou, v spore žalobcu: K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, zast. splnomocneným zástupcom Centrum správnej pomoci Michalovce, so sídlom Topolianska 2829/174, Michalovce, IČO: 51 169 428, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. , IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

### rozhodol:

- I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.09.2013 je neplatná.
- II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

### odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 11.03.2019, upravenou dňa 01.04.2019 domáhal voči žalovanému určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.09.2013 a nariadenia neodkladného opatrenia.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril spotrebiteľskú zmluvu, druh úveru bol bezúčelový revolvingový spotrebiteľský úver vo výške 300,-Eur. Poukázal na to, že v zmluve sú neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými ustanoveniami (nečitateľnosť zmluvných podmienok, neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, dohoda o zrážkach zo mzdy). Súčasťou typovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy. Zrážky zo mzdy žiada napriek tomu, že existuje súdne rozhodnutie sp. zn. 3Er/1848/2015, ktorým Okresný súd Žilina zamietol vydať poverenie na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku. Uviedol, že u svojho zamestnávateľa Bytterm a.s. podal dňa 25.01.2019 Žiadosť o zdržanie sa vykonávania zrážok zo mzdy. Odpoveď od zamestnávateľa nedostal, ale už z výplaty za január 2019 mu bola strhnutá čiastka 110,-Eur v prospech žalovaného, na výplatnej páske uvedená suma ako pôžička. Zamestnávateľovi nedal súhlas so žiadnymi zrážkami zo mzdy pre účel pôžičky. Poukázal, že uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ napr. vo veci Océano Grupo Editorial proti Roció Murciano Quintero, vo veci Doroty Harz proti Deutche Tradax GmbH, vo veci Teodoro Waner Miret proti Fondo de Garantia Salarial body, vo veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL., vo veci Panon GSM Zrt. proti Erszébet Sustikné. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je

relevantné ex offa súde preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ani v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy nemá bez presného vyhlásenia veriteľa istotu, že veriteľ v budúcnosti nevyzve opätovne jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. V čase uzatvorenia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné a ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku umožňuje postihnúť jeho majetok v podobe mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia súdom. Zároveň navrhoval, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by súd zakázal výkon zrážok zo mzdy v záujme predídania vzniku ujmy. Poukázal, že CSP umožňuje, aby sa neodkladné opatrenie uložilo aj inej osobe ako účastníkovi konania, pričom v tejto veci je dôvodné dočasné opatrenie voči jeho zamestnávateľovi. Poukázal aj na to, že vznáša námietku premĺčania na celý dlh. Doplnil, že na veci má naliehavý právny záujem. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí legitimitu na použitie tohto zabezpečovacieho prostriedku. Zrážky zo mzdy zasiahnu do sociálnej sféry spotrebiteľa a jeho rodiny a preto sú akceptovateľné iba zrážky zo mzdy v exekúcii. Je neprípustné, aby si žalovaný vyhradil právo dvojnásobných splátok, čím môže v istých situáciách vážne ohroziť rodiny s dopadom na vyživované osoby. Ustanovenie úverovej zmluvy s poukazom na úverové podmienky nie je možné považovať za dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bez osobitného vyjednávania je neprijateľná. Je to jednoznačne neakceptovateľná zmluvná podmienka.

3. Uznesením č. k. 4Csp/34/2019-36 zo dňa 09.04.2019 súd uložil žalovanému 1/ PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zároveň uložil aj zamestnávateľovi žalobcu spoločnosti Bytterm, a.s. povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o neodkladnom opatrení v rozsahu 100%.

4. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 28.06.2019 uviedol, že žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je s poukazom na § 137 písm. c) a písm. d) CSP neprípustná. Konštatoval, že dohoda je zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky, pre ktorého uzatvorenie sa žiadne súde rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Žiadny právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy a ani v súčasnosti neuvádza, že k uzatvoreniu dohody je potrebná akákoľvek verifikácia či rozhodnutie zo strany súdu. Neprijateľnou podmienkou je v zmysle platnej právnej úpravy ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa a súčasne v neprospech spotrebiteľa aj vytvára značnú nerovnováhu v postavení strán. Neprijateľnou podmienkou z povahy veci teda nie je taká dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj zo smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Výslovne to vyplýva z článku 1 ods. 2 smernice Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôrov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Fakt, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je neprijateľnou podmienkou vylučuje aj to, že ide o spôsob zabezpečenia upravený právnou úpravou (§ 551 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 13 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Dňa 23.12.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho znenia (§ 9 ods. 13) bolo určené, že záväzky z úverovej spotrebiteľskej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením a záložným právom. Ak Národná rada SR ako jediný zákonodarný orgán vo forme zákona určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále a naďalej prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, potom každý je týmto rozhodnutím zákonodarcom vo forme zákona viazaný. Poukázal na rozsudok vo veci C-34/13, kde SDEÚ uviedol - „Ustanovenia smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že im neodporuje vnútroštátna právna úprava ako je úprava dotknutá vo veci samej, umožňujúca vymôcť pohľadávku založenú na zmluvných podmienkach, ktoré sú prípadne nekalé mimosúdnym výkonom záložného práva na nehnuteľný majetok, ktorý spotrebiteľ poskytol ako zabezpečenie pohľadávky, pokiaľ predmetná právna úprava prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje ochranu práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva táto smernica, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu.“ Je teda zrejmé, že SDEÚ pri inom zabezpečovacom inštitúte, a to záložnom práve uviedol, že jeho mimosúdnny výkon je prípustný. Rovnako to platí aj pri ďalšom zabezpečovacom

inštitúte, a to dohode o zrážkach zo mzdy. Ak žalobca tvrdí, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa môžu vymôcť nároky z neprijateľných podmienok, potom žalobu má smerovať voči takým podmienkam. A nie voči dohode o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Žalovaný uvádza, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. k úhrade splátok úveru. Podstatou dohody o zrážkach zo mzdy je, že platiteľ mzdy dlžníka uhrádza na základe dlžníkovho súhlasu (vyjadreného v Dohode o zrážkach zo mzdy) jeho splatný dlh pomocou zrážok zo mzdy, a tieto poukazuje na účet veriteľa, čím sa spláca veriteľova pohľadávka. Tento inštitút patrí k tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý upravuje Občiansky zákonník, a slúži najmä k úhrade dlhu zo zmluvy, jeho splátok a úrokov. Jedná sa o rovnocenný spôsob splácania dlhu, akými sú napr. uhrádzanie splátok vkladom v banke, platenie prostredníctvom pošty, trvalým príkazom a pod. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa teda neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ani žiadna súdna kontrola, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti (platí tzv. teória racionálneho zákonodarstva). Pokiaľ ide o námietku subjektívnej predstavy veriteľa o výške dlhu s majetkom dlžníka, je nutné zdôrazniť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia záväzkov zmluvných strán, ktorej regulácia je prísne upravená osobitnými predpismi. Zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok, resp. aká čiastka musí dlžníkovi byť ponechaná ako zostatok na zabezpečenie jeho základných životných potrieb, a teda ani dohodou zmluvných strán nemožno dospieť k výkonu zrážok vo vyššej výške, ako umožňuje zákonný predpis.

5. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 31.07.2019 zotrval na žalobe a doterajších vyjadreniach. Poukázal na § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého je zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy neprípustné. Prípustné je len za podmienky, že dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorou sa zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, je však tiež spotrebiteľskou zmluvou. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka v rozpore s §53 ods.1 Občianskeho zákonníka a to aj z dôvodu odchýlenia sa od § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý zmluvnou podmienkou nemožno považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovný písomný súhlas vyžaduje. Dohoda o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s výkonom zrážok z jeho mzdy, ako aj rozsah vykonávaných zrážok. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy a označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. V prípade, ak tieto náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje, tak sa považuje za neplatnú podľa §37 ods.1 Občianskeho zákonníka. Uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy je typickým úkonom, ktorý do právnych vzťahov medzi dodávateľmi (veriteľmi) a spotrebiteľmi (dlžníkmi) vnáša nerovnováhu, nakoľko veriteľ môže na základe takejto dohody vykonávať zrážky, pričom dlžník disponuje len minimálnymi možnosťami obrany proti takémuto výkonu. Osobitne treba venovať pozornosť aj skutočnosti, že výkon zrážok iniciuje veriteľ, ako subjekt s opačnými záujmami ako je jeho dlžník, teda inak povedané, veriteľ má záujem na tom, aby dlžník zaplatil čo najviac. Rozsah skutočného záväzku dlžníka v okamihu, kedy veriteľ predloží dohodu platiteľovi mzdy navyše môže byť sporný, najmä s poukazom na skutočnosť, že veritelia často požadujú zaplatiť aj prostriedky, na ktoré nemajú nárok - napr. neprímerané sankcie, pokuty, poplatky, či úroky, na ktoré s poukazom na možné vady zmluvy nemusia mať nárok. Využitím dohody o zrážkach zo mzdy je tak spotrebiteľ vystavený svojvôli veriteľa a stráca možnosť namietat legitímnosť svojho dlhu. Z tohto dôvodu je uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy spolu s úverovou zmluvou klasifikované ako neprijateľná zmluvná podmienka a ako taká je táto dohoda neplatná. S poukazom na rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 5Co/934/2015 možno konštatovať, že veriteľ sa nesmie domáhať výkonu zrážok na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvorí s dlžníkom už pri uzatvorení úverovej zmluvy, nakoľko v tomto okamihu nie je jasný rozsah záväzku dlžníka v okamihu, kedy túto dohodu bude predkladať platiteľovi mzdy dlžníka a je možné, že takouto dohodou si veriteľ bude nárokovať aj zaplatenie plnení, na ktoré nemá platný právny nárok. Iná situácia by nastala, ak by strany uzatvorili úverovú zmluvu, dlžník dlh neplatil, následne veriteľ vyčíslil dlh, s týmto vyčíslením by dlžník súhlasil a ako zábezpeku splatenia dlhu by podpísal takúto dohodu.

6. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 03.02.2022, na ktorom sa zúčastnil žalobca a splnomocnený zástupca žalobcu. Žalovaný a jeho právny zástupca svoju neúčasť ospravedlnili podaním zo dňa 19.01.2022, a to z dôvodu hospodárnosti a závažnej epidemiologickej situácie vyvolanej šírením koronavírusu s tým, že súhlasia s vykonaním pojednávania a rozhodnutím vo veci v ich neprítomnosti.

7. Splnomocnený zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola žalobcom podpísaná 19.9.2013 a je súčasťou poskytnutia úveru č. XXXXXXXXXXXX, kde mu PROFI CREDIT poskytoval úver vo výške 300,- Euro. Úver bol poskytnutý 20.9.2013. Dohoda o zrážkach zo mzdy má v podstate jednu tú vadu, že bola podpísaná ešte skôr, než vôbec k nejakej dohode o úvere došlo, a je to vo výklade takom, že bola podmienkou úverovej zmluvy, čo je takéto zabezpečenie neprijateľné. Žalobca splácal, tak ako mu to finančná situácia dovoľovala, platil nejakú časť z toho a v roku 2018 jeho zamestnávateľ BYTTERM Žilina dostal žiadosť od ANA KA, s.r.o., aby pre veriteľa PROFI CREDIT Slovakia na základe dohody o zrážkach zo mzdy mu zamestnávateľ zrážal, ale už v hodnote vo výške 876,04 Eura. Tento rozpor, takáto suma, sa v tejto dohode o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobca podpísal, neobjavuje. Táto suma je vlastne veriteľom svojvoľne určená, nijako nezdôvodnená veriteľom, ktorý si toto nárokoval od zamestnávateľa a zamestnávateľ na základe tejto žiadosti aj zrážky začal vykonávať a vykonával takmer rok. Poukázal na to, že v zmluve je uvedené ročná úroková sadzba RPMN 70,06 %, priemerná RPMN za úver 46,06, poskytnutá čiastka revolvingu je 158,23 Eur, celková čiastka revolvingu 385,92 Eur, predpokladaná RPMN úveru za poskytnutie revolvingu je 70,06%, ročná úroková sadzba revolvingu 76,23%. Len takým tým základným hodnotením prichádza k rozporu, že istou odplatou, alebo súčasťou odplaty je úrok, jednak je neskutočne vysoký 76,23 %, pritom v roku 2013, bola priemerná úroková sadzba 1,25 %, 76 % je vlastne 6-násobok, čiže 600%-né navýšenie úroku. Oni uvádzajú, že priemerná RPMN za úver je 46,06 %. Poukázal aj na bod 8.4 odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, ktorá je splatná s dátumom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby, čiže tejto zmluvy, veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok atď., čiže túto sumu spotrebiteľ ani netušil, že v tomto aj ako krytý poplatok existuje, a v tom prípade to RPMN vychádza 75,97 %, čo je o 5,91 % vyššia RPMN v neprospech spotrebiteľa, takže tá zmluva PROFI CREDIT so žalobcom obsahuje neprijateľné podmienky. Tento úver by mal byť bezúročný a bezpoplatkový, a žiadosť veriteľa zamestnávateľovi žalobcu o sumu 876,04 Eura je nepodstatná a je na základe zmluvy, ktorá nemôže byť tak, ako bola spotrebiteľovi predložená, platná.

8. Keďže strany sporu nepredložili súdu do vyhlásenia uznesenia, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené, iné návrhy na vykonanie dokazovania, súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, pričom zistil tento skutkový stav:

9. Medzi stranami sporu bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.09.2013, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 300,-Eur. Pri ročnej úrokovej sadzbe 70,06 %, ročnej percentuálnej miere nákladov 67,98%, a priemernej RPMN vo výške 46,06 % sa žalobca zaviazal úver vrátiť 42 mesačnými splátkami po 16,08 Eur . Žalobca mal celkovo zaplatiť žalovanému 675,36 Eur. Strany sporu sa zároveň dohodli na poskytnutej čiastke revolvingu vo výške 158,23 Eur, za čo sa žalobca zaviazal uhradiť 385,92 Eur pri predpokladanej RPMN 70,06 % a ročnej úrokovej sadzbe 76,23 % (č. I. 25 spisu). V Oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 20.09.2013 boli doplnené ďalšie údaje, napr. termín konečnej splatnosti úveru a ďalšie (č. I. 25-26 spisu).

10. V deň uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere strany sporu uzatvorili aj Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola obsiahnutá na samostatnej listine. Zmluvné strany sa ňou dohodli na zabezpečení pohľadávky z vyššie označenej zmluvy o úvere, dohodou o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej podľa čl. I. spoločnosť bude mať (má) voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX čiastku vo výške 300,-Eur. V zmysle zmluvy/ dodatku k zmluve má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingu. Pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru (revolvingu), nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/ vniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadnými dodatkami (ďalej len „pohľadávky“). Podľa čl. II je zamestnávateľ dlžníka (žalobcu) povinný vykonávať v prospech spoločnosti (žalovaného) mesačné zrážky zo mzdy dlžníka

vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka a odvádzať ich na tam uvedený bankový účet vo výške 16,08 Eur mesačne. Podľa čl. III predmetnej dohody sa strany dohodli, že zrážky zo mzdy dlžníka budú vykonávané zamestnávateľom dlžníka do doby, než spoločnosť zamestnávateľovi písomne oznámi, že všetky jej pohľadávky vzniknuté v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov sú splatené (č. I. 23 spisu).

11. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 676/10/14 Slovenského arbitrážneho súdu zo dňa 16.12.2014 bolo rozhodnuté o nárokoch žalovaného z predmetnej úverovej zmluvy v celom rozsahu (č. I. 15 spisu). Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 3Er/1848/2015 zo dňa 25.11.2016 súd žiadosť súdneho exekútora o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku zamietol a následne uznesením sp. zn. 3Er/1848/2015 zo dňa 09.11.2018 exekučné konanie zastavil (č. I. 11-14 spisu).

12. Z výplatnej pásky žalobcu za obdobie 01/2019 mal súd preukázané, že zamestnávateľ vykonával žalobcovi zrážky zo mzdy (č. I. 27 spisu).

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd vec právne posúdil podľa príslušných zákonných ustanovení:

Podľa § 52 ods. 1 z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetkými ustanoveniami upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa „ďalej len neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 551 ods. 1 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa § 551 ods. 2 OZ proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí robiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa ust. § 497 z. č. 97/1963 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech finančné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Vzhľadom na námietku žalovaného týkajúcu sa neprípustnosti takejto žaloby o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy sa súd prioritne zaoberal otázkou, či je zvolená žaloba procesne prípustný prostriedok ochrany práva žalobcu.

15. Podľa § 137 písm. d/ z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

16. Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou (odkaz na 18 ba) - § 137 písm. c) a d) CSP).

17. Podľa § 25 g) zák. č. 129/2010 Z. z. ide o prechodné ustanovenia ku právam účinným dňom vyhlásenia. Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky v nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré od dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona osobitného predpisu.

18. Z výpisu z obchodného registra žalovaného je zrejmé, že v rámci predmetu činnosti má poskytovanie úveru. Na druhej strane žalobca pri podpísaní zmluvy vystupoval v pozícii spotrebiteľa, t. j. fyzickej osoby, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Súd teda vyhodnotil tak zmluvu o revolvingovom úvere, ako aj na ňu nadväzujúcu Dohodu o zrážkach zo mzdy ako spotrebiteľské zmluvy. V danej veci ide o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, teda žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorej prípustnosť musí vyplývať z osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 129/2010 Z. z., ktorý umožňuje domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle citovaných ustanovení došlo v rámci úpravy § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. k rozšíreniu možnosti domáhať sa neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia že úvery, ktoré boli poskytnuté na základe zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov. Keďže súd právne uzavrel, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, aj Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda spotrebiteľskou zmluvou a žaloba o určenie neplatnosti tejto dohody o zrážkach zo mzdy je prípustná s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d) CSP.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 20.09.2013 predstavuje spotrebiteľskú zmluvu. Ide nepochybne o formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, ktorej obsah žalobca nemal možnosť ovplyvniť a ktorej obsah sa neprispôsobuje okolnostiam prípadu. V deň podpisu žiadosti o úver žalobca podpísal na samostatnej listine aj Dohodu o zrážkach zo mzdy, podľa ktorej súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy vo výške 16,08 Eur mesačne. Spotrebiteľ uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je tak chtiac - nechtiac nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly podmienok obsiahnutých v zmluve. Podpisom sa musel žalobca podrobiť vykonávaniu zrážok bez toho, aby mohol zabrániť ich vykonávaniu v tých prípadoch, ak sú zrážky uplatňované veriteľom napríklad aj z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti zmluvy pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi, resp. z iných dôvodov. Žalovaný nepreukázal, že by prípadne poskytol žalobcovi inú alternatívu zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, ale pri podpise zmluvy žalobca musel pristúpiť na takúto formu zabezpečenia záväzku. Nepreukázal a netvrdil, že žalobcu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, kde tento postup je dôležitý práve v prípade uzavretia spotrebiteľských zmlúv. Dohody o zrážkach zo mzdy formálne predstavujú samostatné zmluvy, ale z hľadiska posúdenia ich platnosť aj posúdenia, či prípadne obsahujú, či neobsahujú zmluvné podmienky je potrebné konštatovať, že ide o akcesorické zmluvy nadväzujúce na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže ich obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru, resp. jeho zabezpečenie, či poskytovanie súvisiacich služieb. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať tieto zmluvy,

keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach.

20. V spotrebiteľských právnych vzťahoch nie je vylúčené, aby si veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy. Sama o sebe dohoda o zrážkach zo mzdy ani nemôže byť neprijateľnou v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Za neprijateľné zmluvné podmienky sa podľa § 53 ods. 4 považujú ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve, ktoré naplňajú zákonodarcom predpokladanú charakteristiku, teda nie samotný právny úkon ako právny inštitút.

21. Súd však zdôrazňuje, že už v čase uzatvárania zmluvy musí dlžník, o to viac v postavení spotrebiteľa, vedieť, pohľadávku akého druhu zabezpečuje a aká je jej konečná výška. V opačnom prípade by bol nastolený nerovnovážny stav v prospech veriteľa, ktorý by si mohol autoritatívne určiť výšku pohľadávky, pričom by mu nič nebránilo do sumy pohľadávky zahrnúť aj čiastky, ktoré prípadne neboli riadne dojednané v zmluve, od ktorej sa odvodzuje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Ak teda nie je určito a zrozumiteľne v dohode o zrážkach zo mzdy vyčíslená pohľadávka, ktorá sa má zabezpečiť, môže vzniknúť situácia, že veriteľ si bez akýchkoľvek možností dlžníka na obranu uplatní pohľadávku vo výške, na ktorú by nemal pri náležitej súdnej kontrole nárok v plnom rozsahu.

22. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci, keď predmetná dohoda neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku žalobcu. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola dojednaná určito a zrozumiteľne a nakoľko žalobca nemá inú zákonnú možnosť, ako sa brániť realizácii zrážok zo mzdy, súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Pre dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Uvedené náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len možné spôsoby jej vzniku (existujúce, budúce, podmienené záväzky v neurčitej výške). Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky ako pohľadávky z úveru, vrátane revolvingov, príslušenstvom úveru (revolvingov), nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, je neurčité, a preto neplatné s poukazom na § 37 ods. 1 OZ, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať zrážky zo mzdy v prospech veriteľa aj to je dôvod, pre ktoré je dohoda o zrážkach zo mzdy neakceptovateľná a s poukazom na uvedené neplatná. Pri uzatváraní dohody dlžník, musí vedieť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Suma 300,- eur v bode I. dohody bola uvedená len v súvislosti s označením sumy poskytnutého úveru, táto suma nepredstavuje výšku pohľadávky, ktorá môže byť zrážaná zo mzdy dlžníka (táto v skutočnosti je oveľa vyššia, navýšená o úroky či sankcie). Na dostatočné určenie zabezpečovanej pohľadávky nepostačuje jej vymedzenie titulom jej vzniku (teda, že stačí uviesť, z akého právneho vzťahu táto pohľadávka vznikne).

23. Vychádzajúc z uvedeného, dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) uzatvorená medzi sporovými stranami dňa 20.09.2013 je absolútne neplatná s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 OZ. Dohoda o zrážkach nebola určitá v pohľadávke, ktorá mala byť touto dohodou zabezpečená a rovnako nebola medzi stranami individuálne dojednaná, a preto žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy z tejto dohody, preto súd žalobe aj v tejto časti ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

24. Pokiaľ žalobca poukazuje z opatrnosti na skutočnosť, že dlh je už premlčaný, súd zdôrazňuje, že uvedené tvrdenie je v tomto spore bez právneho významu. Súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že v tomto konaní nie je oprávnený hodnotiť jednak ani výšku nárokov, na ktorú má veriteľ právo v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani či sú uvedené nároky premlčané alebo nie. O takomto

nároku možno rozhodovať súd v osobitnom konaní, iniciovanom buď žalobcom alebo žalovaným. Súd v tomto konaní posudzuje platnosť samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, tak ako to žalobca vymedzil v žalobnom petite.

25. Podľa § 255 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

28. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ( t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.